

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали ІІІ науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету початкового навчання**

05 грудня 2023 року

**Харків
2023**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 11 від 15 листопада 2023 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи:
матеріали III науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти факультету початкового навчання ХНПУ
імені Г. С. Сковороди (05 грудня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н.,
доц. О. А. Мкртічян Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2023. 113 с.

Збірник містить матеріали інтернет-конференції здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового
навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової
освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій
школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного
простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та
компаративістських аспектів початкової освіти, перспективні напрями розвитку
початкової ланки освіти: український і європейський досвід, провідні питання
природничо-математичної та мовно-літературної галузей у початковій школі.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів
закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Артюмова Інна Українська календарна обрядовість як засіб національного виховання молодших школярів	8
Батура Юлія Дидактичні ігри як засіб формування пізнавального інтересу молодших школярів	9
Блага Анастасія Особливості формування творчих здібностей молодших школярів у процесі проєктної діяльності	10
Вань Сянюнь Особливості формування комунікативних умінь молодших школярів в умовах нової української школи	11
Вінникова Аліна Шляхи активізації пізнавальної діяльності учнів засобами медіатехнологій	12
Гіріч Вікторія Педагогічні умови естетичного розвитку молодших школярів у процесі гурткової роботи	13
Гладченко Валерія Психолого-педагогічні прийоми формування позитивної «Я-концепції» у молодших школярів	14
Гончарова Олеся Багатодітна родина: особливості виховання дитини	15
Дранник Світлана Основні форми і методи формування вмінь співробітництва у молодших школярів	16
Ємельченко Анастасія Організація позакласної роботи з вивчення рідного краю у початковій ланці освіти	17
Земляна Аліна Особливості використання інтерактивних технологій навчання в умовах дистанційного освітнього процесу в початковій школі	18
Карпінська Карина Практичні аспекти формування патріотичних почуттів учнів молодшого шкільного віку засобами традицій українського козацтва	19
Коновал Єлизавета Застосування ігрових технологій навчання у процесі формування екологічної компетентності молодших школярів	20
Лисак Анна Шляхи формування ціннісного ставлення до природи учнів початкових класів	21
Любченко Світлана Розвиток творчої активності молодших школярів за допомогою аплікацій	22
Максимова Галина Шляхи формування екологічної свідомості учнів початкових класів	23
Мамон Ірина Психолого-педагогічні основи формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі позаурочної роботи	24
Манько Наталія Інтегровані заняття з дошкільниками в контексті реалізації принципу наступності	25
Масляник Тетяна Особливості формування здоров'язберезувальної компетентності в учнів початкових класів у процесі позаурочної роботи	26
Мулюкова Юлія Екологічні тренінги як площина для екологічного виховання молодших школярів	27
Мусієнко Катерина Позанавчальна діяльність молодших школярів як засіб для формування громадянської компетентності	28
Нечитайло Яна Практичні аспекти формування культури академічної доброчесності молодших школярів в умовах дистанційного навчання	29
Партола Данило Формування екологічної культури учнів у навчальному процесі початкової школи	30

Формування екологічної культури учнів у навчальному процесі початкової школи

Партола Данило

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор О. М. Іонова

Сучасний екологічний стан нашої планети викликає занепокоєння і зумовлює вирішення цього питання на рівні освіти. Особливо цінним у вирішенні цього питання є досвід початкової школи, де закладають основи екологічної свідомості та культури учня.

Теоретико-методичні засади формування екологічної культури учнів початкової школи було висвітлено такими науковцями, як: І. Андрусенко, Т. Байбара, Н. Бібік, О. Біда, Н. Власенко, М. Ієпіхіна, В. Ільченко, В. Коваль, Л. Нарочна, Г. Пустовіт, Н. Пустовіт, О. Онопрієнко, Р. Падалка, О. Пехота, О. Пометун та ін.

Екологічна культура – це здатність людей до свідомого використання екологічних знань та вмінь на практиці. Екологічна культура може бути як набуттям суспільства так й особистості окремо. Екологічна культура суспільства і екологічна культура особистості пов'язані між собою. Слід відзначити, що процес формування екологічної культури у початковій школі спрямована на прогнозування запланований результат, а саме модель випускника початкової школи, що включає сформованості у нього на певному рівні екологічної грамотності, екологічної свідомості та екологічної поведінки.

Набуття екологічних знань учнем відбувається в результаті отримання певних видів інформації. Таку інформацію учні отримують під час засвоєння дисциплін природничого напрямку. Так, формування екологічної культури у початковій школі перш за все забезпечується екологічною складовою змісту навчальних предметів. Провідне місце серед яких займає інтегрована дисципліна «Я досліджую світ», що містить необхідний обсяг природничих знань і показує їх зв'язок з життям, сприяючи тим самим підвищенню інтересу учнів до пізнання природи, свідомому та відповідальному ставленню до неї. Під час занять у учнів формуються уявлення про природокористування, здатність бачити та передбачати екологічні наслідки та відчуття відповідальності за теперішній та майбутній стан нашої планети.

Процес екологізації учнів початкових класів, формування свідомого ставлення до природи буде також успішно здійснюватися за умов екологізації діяльності учнів, що потребує активного їх залучення. Таким вимогам відповідають використання ігрових технологій в процесі навчання з екологічним змістом, організація проектної діяльності зі створення екологічних проектів тощо.

Тож, можна відзначити, в основі екологічної культури лежить відповідальне ставлення особистості до навколишнього середовища, усвідомлення закономірностей розвитку природи та суспільства, розуміння того, що людина є частиною природи.